

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 500/2019-8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Vesne Vrbić kao predsjednice vijeća te Ratka Šćekića i Žarka Dundovića kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice - specijaliste Marijane Kutnjak Čaleta kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog N. G. J. zbog kaznenog djela iz članka 110. Kaznenog zakona („Narodne novine“ broj 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15. - ispravak - dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbama državnog odvjetnika i optuženika podnesenim protiv presude Županijskog suda u Splitu od 10. svibnja 2019. broj K-5/2018, u sjednici održanoj 26. veljače 2020., u prisutnosti u javnom dijelu sjednice optuženog N. G. J. te branitelja optuženika, odvjetnika J. Č. i odvjetnika T. V.,

p r e s u d i o j e:

Odbijaju se kao neosnovane žalbe državnog odvjetnika te optuženog N. G. J. i potvrđuje prvostupajnska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Županijskog suda u Splitu broj K-5/18 od 10. svibnja 2019. optuženi N. G. J. proglašen je krivim zbog počinjenog kaznenog djela protiv života i tijela, ubojstvom iz članka 110. KZ/11. i na temelju te iste zakonske odredbe osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od 12 (dvanaest) godina.

Primjenom odredbe članka 54. KZ/11. optuženiku je u izrečenu kaznu zatvora uračunato vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 20. rujna 2017. pa do pravomoćnosti presude.

Istom presudom oštećenici T. Ž. B., I. B., A. P. B. i M. R. B. su na temelju odredbe članka 158. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. - pročišćeni tekst, 91/12. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17. - dalje: ZKP/08.) sa svojim imovinskoopravnim zahtjevom upućeni na parnicu.

Na temelju članka 148. stavka 1. u vezi s člankom 145. stavkom 1. i 2., točkama 1., 6. i 7. ZKP/08. optuženiku je naloženo da podmiri troškove kaznenog postupka u ukupnom iznosu od 25.420,00 kuna, od čega se iznos od 18.920,50 kuna odnosi na ime obavljenih vještačenja, iznos od 4.500,00 kuna na ime nagrade i nužnih izdataka za branitelja po službenoj dužnosti, a iznos od 2.000,00 kuna odnosi se na paušal.

Protiv te presude žalbe su podnijeli državni odvjetnik i optuženik.

Državni odvjetnik se žali zbog odluke o kazni s prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske preinači prvostupanjsku presudu u odluci o kazni i optuženom N. G. J. izrekne kaznu zatvora u duljem vremenskom trajanju.

Optuženi N. G. J. je žalbu podnio putem branitelja, odvjetnika J. Č., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja te zbog odluke o kazni s prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno raspravljanje i odlučivanje, podredno da pobijanu presudu preinači u dijelu koji se odnosi na pravnu kvalifikaciju odnosno u smislu žalbenih razloga, putem branitelja, odvjetnika T. V., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, „pogrešne primjene materijalnog prava“ te izrečene sankcije, s prijedlogom da sud drugog stupnja pobijanu presudu ukine i predmet vrati na ponovno raspravljanje i odlučivanje pred sudsko vijeće u izmijenjenom sastavu, podredno da pobijanu presudu preinači na način da se „okrivljeni blaže tereti primjenom sugeriranog pravnog instituta nužne obrane odnosno da se primjeni blaža pravna kvalifikacija na koju se ukazuje u žalbi“, te osobno, bez navođenja žalbene osnove, s prijedlogom da se „donese pravedna odluka.“

S obzirom da se žalbe optuženika i njegovih branitelja međusobno preklapaju i u sadržajnom pogledu se međusobno nadopunjuju u nastavku će se razmatrati kao jedinstvena žalba optuženika.

Odgovori na žalbe nisu podneseni.

Sukladno članku 474. stavku 1. ZKP/08. spis je prije dostave sucu izvjestitelju dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Sjednici drugostupanjskog vijeća prisustvovali su branitelji optuženika, odvjetnici J. Č. i T. V., a sukladno članku 475. stavku 8. ZKP/08. nazočnost optuženog N. G. J., koji se nalazio u Zatvoru u Z., osigurana je putem konferencijskog uređaja kojim je rukovala stručna osoba B. C., viši informatički savjetnik zaposlen na Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, a kako nije pristupio zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, iako je prema potvrdi o izvršenoj dostavi uredno obaviješten, to je sukladno članku 475. stavku 4. ZKP/08. sjednica održana u njegovoj odsutnosti.

Žalbe državnog odvjetnika i optuženika nisu osnovane.

Nije u pravu optuženik kada tvrdi da su ostvarene bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. Argumentirajući ovu žalbenu osnovu

ovaj žalitelj u suštini ističe razloge koji se odnose na pogrešno utvrđeno činjenično stanje, osporavajući pravilnost i ispravnost zaključaka prvostupanjskog suda koji se odnose na provedeno psihijatrijsko vještačenje, smatrajući da je sud prvog stupnja navedeni nalaz i mišljenje ocijenio suprotno sadržaju samog nalaza i mišljenja. Isto tako optuženik smatra da, iako je prvostupanjski sud obrazložio zbog čega smatra da se u konkretnom slučaju ne radi o nužnoj obrani, vrlo malo odnosno nedovoljno je obrazloženo zbog čega se ne radi o prekoračenju nužne obrane odnosno zašto se ne radi o kaznenom djelu usmrćenja, pa se zbog navedenog, po mišljenju ovog žalitelja, u tom dijelu pobijana presuda ne može niti ispitati.

Međutim, suprotno ovim žalbenim navodima optuženika u pobijanoj presudi nema proturječja između zaključaka suda prvog stupnja, a koji se odnose na nalaz i mišljenje vještaka psihijatra i samog sadržaja danog, i na raspravi dodatno obrazloženog, nalaza i mišljenja tog istog vještaka. Prvostupanjski je sud u pogledu tih odlučnih činjenica, a koje se odnose na psihičko stanje optuženika tempore criminis, dao jasne, precizne, valjane i dostatne razloge koji u svemu proizlaze upravo iz danog nalaza i mišljenja vještaka psihijatra i isti nisu niti u jednom dijelu proturječni sadržaju tako danog nalaza i mišljenja, međutim drugo je pitanje što se optuženik s takvim zaključcima prvostupanjskog suda ne slaže, ali to već predstavlja drugu žalbenu osnovu, o čemu će biti više govora u nastavku ovog obrazloženja, kada će se razmatrati žalbene osnove koje se odnose na pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja i povrede kaznenog zakona.

To se isto tako odnosi i na prigovor optuženika da prvostupanjski sud u pobijanoj presudi nije u dovoljnoj mjeri obrazložio zbog čega smatra da se u konkretnom slučaju ne radi o prekoračenju nužne obrane odnosno o kaznenom djelu usmrćenja, pa da se zbog toga ista u tom dijelu ne može niti ispitati.

Naime, iz samog obrazloženja pobijane presude, od 25. stranice, 4. odlomka odozgo pa do 27. stranice, 2. odlomka odozgo proizlazi kako je prvostupanjski sud u odnosu na ove činjenice dao detaljne, jasne i određene razloge, pri čemu je na precizan i dostatan način obrazložio zbog čega smatra da se u konkretnom slučaju ne može raditi o nužnoj obrani, a onda sukladno tome i prekoračenju nužne obrane odnosno zbog čega smatra da se u ovoj dinamici konkretnog događanja ne ostvaruju obilježja kaznenog djela usmrćivanja.

Dakle, sud prvog stupnja je, nasuprot tvrdnjama optuženika, i u odnosu na ove odlučne činjenice dao određene, jasne i dostatne razloge, pa se stoga i u tom dijelu pobijana presuda može ispitati.

Slijedom svega iznesenog, sud prvog stupnja nije počinio postupovnu povredu koju ističe optuženik, a isto tako nisu počinjene niti druge bitne povrede odredaba kaznenog postupka, na čije postojanje drugostupanjski sud, u skladu s odredbom članka 476. stavka 1. točke 1. ZKP/08., pazi po službenoj dužnosti.

Optuženik u žalbi uvodno ističe i žalbenu osnovu povrede kaznenog zakona, međutim istu posebno ne precizira i ne obrazlaže odnosno ne navodi o kojoj od povreda iz članka 469. točke 1. do 6. ZKP/08. bi se radilo.

Međutim, iz samog sadržaja žalbe optuženika proizlazi kako on prvenstveno smatra da je sud prvog stupnja, po njegovom mišljenju, pogrešno utvrdio činjenično stanje te da bi, da je

pravilno utvrdio sve odlučne činjenice u ovom kaznenom predmetu, njegovo postupanje kritične zgrade pravno označio kao postupanje u nužnoj obrani ili barem u prekoračenju nužne obrane odnosno kao kazneno djelo usmrćenja iz članka 112. stavka 1. KZ/11.

Dakle, ističući navedene razloge optuženik sugerira da se u konkretnom slučaju radi o tzv. posrednoj povredi kaznenog zakona jer smatra da je prvostupanjski sud, na ono činjenično stanje koje po stajalištu ovog žalitelja proizlazi iz provedenih dokaza (a ne na ono činjenično stanje koje je sud utvrdio), trebao primijeniti drugu pravnu normu. Međutim, treba napomenuti da se postojanje tzv. posredne povrede kaznenog zakona ocjenjuje u okvirima onog i onakvog činjeničnog stanja koje je utvrdio sud prvog stupnja, a koje je kao takvo i opisano u činjeničnom dijelu izreke presude, a ne prema onim činjenicama koje, po ocjeni žalitelja, proizlaze iz cjelokupno provedenog dokaznog postupka. Stoga se ovi i ovakvi žalbeni navodi optuženika, u suštini, svode na pobijanje pravilnosti utvrđenog činjeničnog stanja, pa su u ovoj drugostupanjskoj odluci i cijenjeni kod obrazlaganja te žalbene osnove.

Slijedom navedenog valja napomenuti da sud prvog stupnja nije počinio povredu kaznenog zakona na koju upire optuženik, kao i da nije na štetu optuženika počinio neku drugu povredu kaznenog zakona na koju drugostupanjski sud, u skladu s odredbom članka 476. stavka 1. točke 2. ZKP/08., pazi po službenoj dužnosti.

U odnosu na žalbene razloge pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja potrebno je napomenuti da optuženik u biti, u većem dijelu, osporava pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja u odnosu na, po njegovom mišljenju, odlučne činjenice, dok u manjem dijelu ističe kako činjenično stanje nije u potpunosti utvrđeno.

Međutim, nasuprot žalbenim navodima optuženika, po ocjeni suda drugog stupnja, činjenično stanje je od strane suda prvog stupnja u potpunosti i na pravilan način utvrđeno. Naime, utvrđenja suda prvog stupnja zasnovana su na iskazima mnogobrojnih svjedoka ovog događaja, iskazima vještaka te na temelju pronađenih i izdvojenih materijalnih tragova, pa je prvostupanjski sud, na temelju savjesne ocjene svakog dokaza zasebno i potom svih provedenih dokaza zajedno, donio zaključke koji su u potpunosti logični i zakoniti, a tiču se upravo postojanja svih utvrđenih odlučnih činjenica, kako je to i obrazloženo u pobijanoj presudi.

Tako je u pobijanoj presudi navedeno, a što niti optuženik u svome iskazu ne osporava, da je sud nesporno utvrdio kako je tijekom inkriminirane večeri oštećenik-žrtva u više navrata u kafiću verbalno napadao i provocirao optuženika te da je od njega tražio da mu se ispriča vezano za fizički sukob koji se između njih dvojice (u kojem su sudjelovale još neke osobe) dogodio na ..., u travnju mjesecu 2017. Isto tako nije bilo sporno da je u jednom trenutku optuženik napustio navedeni kafić te se nakon nekog vremena, na nagovor N. H., vratio, gdje ga je oštećenik-žrtva nastavio verbalno provocirati, pri čemu treba napomenuti da iz iskaza svjedoka očevidaca ovog dijela događaja proizlazi kako isti niti u jednom trenutku, tijekom samog verbalnog sukoba i provociranja, nije fizički nasrnuo na optuženika niti mu je uputio bilo kakve prijetnje fizičkim napadom. I konačno je kao nesporno utvrđeno, a što ne poriče niti sam optuženik, da je u jednom trenutku isti, zajedno sa svojim prijateljem i još dvije ženske osobe, napustio unutrašnjost lokala da bi potom za njime krenuo oštećenik-žrtva, zajedno s još 5-10 mladića i prilikom napuštanja kafića te tijekom prolaska kroz uski prolaz

sa zapadne strane kafića došlo je do fizičkog kontakta i do uboda nožem od strane optuženika u predjelu lijeve strane prsišta oštećenika-žrtve.

Ističući ovaj žalbeni prigovor optuženik navodi kako nije istinit iskaz svjedoka N. H., u dijelu u kojem je isti naveo da mu je optuženik, po prvom izlasku iz kafića, pokazao nož za pojasom, jer je, po mišljenju ovog žalitelja, nelogično da svjedok tako nešto ne bi rekao svome prijatelju oštećenom B. po povratku u kafić. Također smatra kako je sud prvog stupnja pogrešno cijenio i vrednovao iskaze svjedoka A. Š., F. B. i M. M., u dijelu u kojem su oni iskazivali da je oštećenik-žrtva od optuženika u kafiću tražio da klekne ispred njega i da mu se ispriča te da će mu tada sve oprostiti, smatrajući da su isti u tom dijelu neprihvatljivi, a budući da su svjedoci tako nešto izjavili tek na raspravi. Isto tako navodi da je neopravdan i neosnovan zaključak prvostupanjskog suda da optuženik, po drugom izlasku iz lokala, nije bio u okruženju jer da se radilo o jednom uskom prolazu (dužine 5-6 m i širine 180 cm), s obzirom da sud tijekom postupka nije provodio rekonstrukciju ili neku drugu radnju kako bi provjerio je li bilo mjesta za okruživanje optuženika (čime u biti prigovara nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju). I na koncu, žaleći se zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, optuženik navodi kako nitko od ispitanih svjedoka ne potvrđuje da su on i njegov prijatelj F. B. tu večer u kafiću imali utjecaja na izbor glazbe koja se puštala te da bi on, u jednom trenutku, od napada oštećenika-žrtve zaštitio djevojku koja je tu večer puštala glazbu, pa je shodno tome, po njegovom mišljenju, pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da je upravo takvo njegovo ponašanje „stvorilo još veću napetost između optuženika i oštećenika“.

Međutim, suprotno ovakvim žalbenim tvrdnjama optuženika prvostupanjski je sud pravilnom analizom i ocjenom svih provedenih dokaza na potpuno nedvojben način utvrdio sve one odlučne činjenice i bitne okolnosti predmetnog događaja na temelju kojih je s valjanim razlozima, koje prihvaća i ovaj drugostupanjski sud, zaključio da je optuženik kritične zgode poduzeo upravo onu radnju koja je opisana u činjeničnom dijelu izreke pobijane presude, a u kojoj se stječu svi subjektivni i objektivni elementi bića kaznenog djela ubojstva.

Prije svega valja istaknuti da je sud prvog stupnja s pravom prihvatio kao vjerodostojne i uvjerljive dijelove iskaza optuženika i svjedoka očevidaca iz lokala u kojima su oni opisivali okolnosti koje su neposredno prethodile fizičkom sukobu ispred lokala (verbalni napadi i provokacije oštećenika-žrtve, izlazak optuženika iz lokala i njegov naknadni povratak te nastavak verbalnih provokacija).

Međutim, kod tako utvrđenih činjenica sud prvog stupnja potpuno ispravno zaključuje da ovakvo postupanje oštećenika-žrtve, iako nedvosmisleno predstavlja verbalni napad na optuženika i njegovu konstantnu provokaciju, nije bilo takve naravi, intenziteta i karaktera da bi zbog toga ponašanje optuženika, a koje je uslijedilo nakon opisanih zbivanja, predstavljalo njegovo postupanje u nužnoj obrani, njezinom eventualnom prekoračenju ili u stanju jake prepasti izazvane napadom oštećenika-žrtve.

Naime, već je ranije rečeno kako nije sporno da je nekoliko mjeseci prije ovog inkriminiranog događaja, u blizini ovog istog lokala, u tučnjavi u kojoj je sudjelovalo više osoba, među kojima i optuženik i oštećenik-žrtva, optuženik zadobio batine i tjelesne ozljede, a zbog čega su njih dvojica u inkriminiranom razdoblju bili u međusobno lošim i neraščišćenim odnosima. Stoga je, s obzirom na vrijeme i mjesto njihovog ponovnog susreta

kritične zgrade, a nakon tog prethodnog sukoba (noćni sati, ugostiteljski objekt, gdje je većina nazočnih gostiju pod utjecajem alkohola) bila više nego očita mogućnost da optuženik ponovno susretne oštećenika-žrtvu i iznova doživi situaciju koja za njega može biti ugrožavajuća, a što onda u bitnome pojašnjava razloge zbog kojih je optuženik tu večer kod sebe imao nož, zbog čega se njegova tvrdnja da je nož kupio radi obavljanja radova u polju, kako to pravilno primjećuje i zaključuje i prvostupanjski sud, ne može prihvatiti kao logična i vjerodostojna. U tom pogledu sud prvog stupnja pravilno ukazuje na dio iskaza svjedoka N. H. (16. stranica, zadnji odlomak i 17. stranica, prvi odlomak obrazloženja) u kojem je on na jasan, decidan i uvjerljiv način opisao kontakt i razgovor s optuženikom, prilikom njegovog prvog izlaska iz lokala, navodeći kako mu je isti tom prilikom pokazao jedan nož koji je držao u hlačama, ispod majice, pri čemu je nož dva puta uhvatio za dršku i obratio mu se riječima: „nemoj da nitko dolazi blizu mene jer ću nekoga izbosti“. Stoga sud prvog stupnja pravilno zaključuje da je optuženik već pri dolasku u navedeni ugostiteljski objekt, a kada je kod sebe imao nož, imajući u vidu prethodna negativna iskustva od prije nekoliko mjeseci, bio spreman po potrebi i u zavisnosti od razvoja situacije isti i upotrijebiti, inače ga, u protivnom, ne bi niti nosio sa sobom i čitavu večer držao u hlačama, već bi ga zasigurno ostavio u automobilu koji je bio parkiran u neposrednoj blizini lokala.

Dakle, u situaciji kada se optuženik, nakon što ga je oštećenik-žrtva verbalno provocirao i vrijeđao, po izlasku iz lokala i razgovora sa svjedokom H. ponovno vraća u navedeni lokal, znajući da se tamo i nadalje nalazi oštećeni B., po ocjeni sud drugog stupnja, pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da je on u takvoj situaciji svojim takvim postupanjem pokazao kako je i on, u svakom pogledu, pripravan za eventualni obračun odnosno sukob s oštećenikom-žrtvom, ako do njega u bilo kom trenutku dođe, zbog čega je sa sobom i imao nož. Stoga je potpuno ispravan zaključak prvostupanjskog suda da se kod takvog stanja stvari optuženik ne može pozivati na stanje nužne obrane odnosno eventualnog prekoračenja nužne obrane, bez obzira što do samog fizičkog sukoba između njih dvojice nije došlo u samoj unutrašnjosti lokala, već izvan lokala, u prolazu koji je vodio od izlaza prema parkiralištu, a kada je optuženik u jednom trenutku napustio lokal, a oštećenik-žrtva sa svojim prijateljima krenuo za njim. Sve ove utvrđene okolnosti, po mišljenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, otklanjaju žalbene tvrdnje optuženika da je on, u trenutku kada je oštećenik-žrtva krenuo za njim zajedno sa 5-10 mladića, postupao u stanju nužne obrane, a kako bi se obranio od napada navedenog oštećenika-žrtve odnosno da je eventualno postupao u prekoračenju nužne obrane, jer osoba koja je od samog početka bila spremna na sukob, iako ga je već ranije mogla izbjeći, a to nije učinila, ne može se pozivati na nužnu obranu, a shodno tome ni na prekoračenje nužne obrane.

Okolnost je li tijekom verbalnog sukoba i provokacije od strane oštećenika-žrtve, a koji je prethodio ovom vanjskom fizičkom sukobu, oštećeni B. tražio od optuženika da klekne ispred njega i da mu se na taj način isprika za prethodni sukob te je li optuženik u jednom trenutku pružio zaštitu djevojci koja je puštala muziku, a što je onda po ocjeni prvostupanjskog suda dovelo do dodatnog „pokazivanja mišića“ od strane optuženika, nije relevantno niti je odlučno za ocjenu optuženikovog postupanja kritične zgrade i ni na koji način nema utjecaja na ispravan zaključak suda prvog stupnja da optuženik nije postupao u nužnoj obrani odnosno njenom prekoračenju, jer niti iz nalaza i mišljenja psihijatrijskog vještaka ne proizlazi da su navedene okolnosti u odlučujućoj mjeri utjecale na njegovo psihičko stanje i reakciju tempore criminis.

A da se inkriminirani događaj, suprotno tvrdnjama optuženika, doista odigrao odmah po izlasku iz lokala, u jednom uskom prolazu dužine 5-6 m i širine 180 cm, pravilno je prvostupanjski sud zaključio ne samo na temelju iskaza svjedoka očevidaca, već prvenstveno na temelju pročitane zapisnice o očevidu i izvršenog uvida u fotodokumentaciju očevida gdje su precizno fokusirani i označeni materijalni tragovi koji potječu od ovog događaja i koji doista ukazuju na to da se ovaj predmetni događaj odigrao na dijelu dvorišta, odnosno tog uskog prolaza, a kako to pravilno zaključuje i sud prvog stupnja, pa je stoga neosnovan prigovor ovog žalitelja da ova okolnost nije na potpuno nedvojben način utvrđena te da je zbog toga bilo potrebno provesti rekonstrukciju ili neku drugu radnju kako bi se ova odlučna činjenica provjerila, jer za tako nešto doista nema potrebe kada se imaju u vidu navedeni dokazi.

Iako optuženik s pravom upire da je isti, sukladno nalazu i mišljenju psihijatrijskog vještaka, tempore criminis bio u stanju povišene afektivne tenzije, a što i sud prvog stupnja prihvaća u pobijanoj presudi, to još uvijek ne znači da se takvo stanje optuženika može izjednačiti sa stanjem jakog straha odnosno prepasti u kaznenopravnom smislu, a kako to pogrešno ističe optuženik.

Naime, iz provedenog psihijatrijskog vještačenja proizlazi da je optuženik osoba kod koje su dijagnosticirane različite psihičke smetnje koje se mogu označiti kao crte emocionalne nestabilnosti, poremećaja ličnosti koje karakteriziraju impulzivnost, emocionalna nestabilnost, rizično ponašanje, problemi u interpersonalnim odnosima, strah od stvarnog ili fantazijskog napuštanja i slično. Po mišljenju vještaka u konkretnoj situaciji na ponašanje optuženika dominantni utjecaj je imalo njegovo posebno afektivno stanje koje se ogledalo u osjećaju srama, ljutnje, bijesa i straha, međutim dominantna komponenta takvog posebnog afektivnog stanja ipak je bio strah koji se kod optuženika s vremenom pojačavao, a radilo se o strahu hoće li biti pretučen, a posebno velik strah je imao hoće li dobiti udarac u glavu, što bi za njega, imajući u vidu njegovo specifično zdravstveno stanje, moglo biti vrlo opasno.

Kod takvih patoloških osobina ličnosti optuženika jasno je da je njegovo stanje posebne afektivne tenzije posljedica njegove posebne preosjetljivosti na izvanjske provokacije odnosno straha uzrokovanog njegovim specifičnim zdravstvenim stanjem, a u situaciji gdje afektivna erupcija pretežito nastupa zbog stanja koje je postojalo i prethodilo provokaciji od strane žrtve i nije posljedica te same provokacije, ne može se govoriti o stanju jakog straha odnosno prepasti, kao jednom od bitnih obilježja kaznenog djela usmrćenja.

Naime, ovo stanje ne prosuđuje se prema svakoj konkretnoj osobi i njezinim osobnim svojstvima i karakteristikama, već prema prosječno emocionalno stabilnoj i zdravoj osobi, a kakva optuženik evidentno nije bio u trenutku ovog inkriminiranog događaja. Tamo gdje počinitelj zbog vlastite preosjetljivosti i straha uzrokovanog svojim specifičnim zdravstvenim stanjem zapada u stanje posebnog afektivnog stanja, te gdje između konkretnog povoda i određene reakcije nema odgovarajućeg razmjera, tada ne možemo govoriti o postupanju u smislu članka 112. stavka 1. KZ/11 odnosno ne možemo govoriti o ostvarenju objektivnih i subjektivnih obilježja kaznenog djela usmrćenja.

Stoga, slijedom svega naprijed navedenog, po ocjeni ovog drugostupanjskog suda, činjenično stanje je, protivno tvrdnjama optuženika, u potpunost i na pravilan način utvrđeno te je sud prvog stupnja postupanje optuženika, kako je to činjenično opisano u izreci pobijane

presude, ispravno pravno označio kao kazneno djelo ubojstva iz članka 110. KZ/11., a ne kao kazneno djelo usmrćenja iz članka 112. stavka 1. KZ/11., pa se i u tom dijelu žalba optuženika također ukazuje neosnovanom.

Žaleći se zbog odluke o kazni državni odvjetnik smatra da je izrečena kazna blaga, dok optuženik smatra da je prvostupanjski sud prilikom izricanja kazne izrekao prestrogu kaznu te da ga je trebalo blaže kazniti.

Državni odvjetnik u žalbi ističe da je prvostupanjski sud optuženiku za počinjeno kazneno djelo izrekao blagu sankciju, pri čemu je dao preveliki značaj olakotnim okolnostima, dok nije na dovoljno primjeren način cijenio i vrednovao utvrđene otegotne okolnosti odnosno samu pogibelnost počinjenog kaznenog djela.

S druge strane, optuženi N. G. J. u ovom dijelu izjavljene žalbe navodi da je izrečena kazna zatvora prestroga jer da prvostupanjski sud prilikom izricanja kazne nije u dovoljnoj mjeri cijenio i vrednovao ukupno ponašanje oštećenika-žrtve, a koji je svojim postupcima prema optuženiku u bitnoj mjeri doprinio nastanku ovog tragičnog događaja.

Međutim, nasuprot ovakvim žalbenim navodima državnog odvjetnika i optuženika sud prvog stupnja je pravilno utvrdio i pritom ispravno vrednovao sve one okolnosti koje, u smislu članka 47. KZ/11., utječu na odabir vrste i mjere kazne, a kako bi se upravo tom kaznom u potpunosti ostvarila zakonska svrha kažnjavanja propisana člankom 41. KZ/11.

Tako je prvostupanjski sud s pravom optuženiku kao olakotno cijenio činjenicu njegove dosadašnje neosuđivanosti, stanje bitno smanjene ubrojivosti, njegove značajne zdravstvene poteškoće te bitan doprinos koji je oštećenik-žrtva dao nastanku ovog tragičnog događaja, dok je kao otegotnu okolnost potpuno ispravno cijenio činjenicu da je uslijed ovakvog inkriminiranog postupanja optuženika naglo prekinut jedan mladi život.

S obzirom na navedeno, kazna zatvora u trajanju od 12 (dvanaest) godina, a koja je pobijanom presudom izrečena optuženiku, ukazuje se, i po ocjeni Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kao drugostupanjskog suda, primjerenom kako počinjenom kaznenom djelu i težini nastalih posljedica, tako i samoj ličnosti počinitelja, stupnju njegove krivnje, pobudama zbog kojih je kazneno djelo počinjeno, jačini ugrožavanja zaštićenog dobra odnosno svim okolnostima pod kojima je ovo djelo počinjeno. Navedenom kaznom na potpuno nedvosmislen način izrazit će se jasna društvena osuda zbog počinjenog kaznenog djela, njome će se prvenstveno utjecati na optuženika kako se u svom budućem životu više ne bi ponašao na ovako neprimjeren i društveno neprihvatljiv način i kako više ne bi činio kaznena djela, ali isto tako poslat će se poruka i drugim članovima društvene zajednice kako ovakva neprimjerene i neadekvatna reakcija optuženika u konkretnoj situaciji nije odgovarajući i društveno prihvatljiv način za rješavanje konfliktnih situacija te će se njome istovremeno utjecati na svijest građanstva o pogibelnosti i nedopustivosti činjenja kaznenih djela te opravdanosti kažnjavanja njihovih počinitelja. Na taj način, ovakvom kaznom, prvenstveno će se ispuniti zahtjevi specijalne i generalne prevencije, a istovremeno će se ostvariti i druga svrha kažnjavanja propisana kaznenim zakonom.

Stoga strožom kaznom, za koju se zalaže državni odvjetnik odnosno blažom kaznom, kako to sugerira optuženik, imajući u vidu naprijed navedene okolnosti, ne bi se ostvarila svrha kažnjavanja propisana zakonom.

Slijedom svega naprijed navedenog, budući da ne postoje razlozi zbog kojih državni odvjetnik i optuženik pobijaju prvostupanjsku presudu, a već je ranije navedeno da pri ispitivanju pobijane presude nisu pronađene povrede zakona iz članka 476. stavka 1. ZKP/08., na čije postojanje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, trebalo je, na temelju članka 482. ZKP/08., žalbe državnog odvjetnika i optuženika odbiti kao neosnovane, potvrditi prvostupanjsku presudu i odlučiti kao u izreci ove presude.

Zagreb, 26. veljače 2020.

Predsjednica vijeća:
Vesna Vrbetić, v. r.